

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 2618
IEȘIRE	
Zila 24	Junia 04 2023

EXPUNERE DE MOTIVE

Bullyingul este un fenomen profund dăunător care a căpătat o largă răspândire în ultimii ani, atât la nivel conceptual, cât și la nivel practic.

Școala, în mod ideal, reprezintă un spațiu în care copilului i se oferă posibilitatea de a dobândi în siguranță cunoștințele și abilitățile cognitive necesare pentru viață și de a dezvolta relații personale cu ceilalți copii, însă, în practică, puține sunt școlile care pot asigura în totalitate acest cadru, multe fiind situațiile în care copii sunt supuși unor experiențe traumatizante care necesită intervenție terapeutică specializată.

Tocmai din cauza faptului că a devenit un fenomen răspândit la scară largă în mediul de învățământ din România, despre bullying există în mod constant dezbateri în spațiul public care încearcă să aducă la cunoștința publicului cât mai multe informații despre nocivitatea acestuia și despre efectele sale asupra tuturor persoanelor implicate.

Totuși, deși aceste discuții contemporane pot crea impresia că bullyingul este un fenomen nou, conceptul este departe de a fi de dată recentă.

Astfel, în anii '70 ai secolului trecut, psihologul de origine suedeză Dan Olweus a publicat ceea ce este considerat la nivel global ca fiind primul studiu științific asupra bullyingului asupra copiilor.

În cartea sa intitulată „*Agresiunea în școli. Agresori și victime*”, publicată pentru prima dată în 1973, Olweus definește acest fenomen ca fiind „*comportamentul negativ (neplăcut, dureros), repetat, al unui individ sau grup, îndreptat intenționat împotriva unei persoane care are dificultăți în a se apăra, în scopul destrucției personalității acesteia, a diminuării stimei de sine și a minimalizării rolului în ierarhia socială*”.

Deși privește, în general, comportamente asimilate violenței fizice sau psihice, bullyingul poate avea și manifestări mai puțin evidente, de tipul lansării sau propagării unor informații false ori răuvoitoare sau al ignorării deliberate al unei/unor persoane.

Potrivit unui sondaj realizat în anul 2022 de Organizația Salvați Copiii, 82% dintre cei aproape 4500 de respondenți (elevi cu vârsta între 10 și 18 ani) au asistat la manifestări de bullying în școală, în timp ce 73% au fost martori ai unor asemenea situații în propria clasă.

De asemenea, jumătate dintre respondenți au admis că au fost victime ale acestui fenomen, în timp ce puțin peste un sfert dintre elevi au recunoscut că s-au aflat, cel puțin o dată, în poziția de agresori. Alte procente interesante se referă la martorii activi/pasivi ai situațiilor de bullying: dacă 84% dintre respondenți au susținut că au intervenit în favoarea victimei, o treime a declarat că a asistat pasiv la comportamente de acest tip.

Printr-o modificare legislativă care s-a produs în 2019, actul normativ cadru al educației naționale – Legea nr. 1/2011 – prevede că „În unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale sunt interzise comportamentele care constau în violența psihologică - bullying” (art. 7, alin. 1¹).

De asemenea, potrivit art. 56¹, „în cadrul programelor de formare continuă a personalului didactic se vor introduce sesiuni de informare/teme/cursuri de perfecționare asupra problemelor legate de violența psihologică – bullying, în vederea dobândirii de competențe în identificarea acestora și a capacității de aplicare a unor strategii educaționale potrivite”.

Tot în Legea educației naționale, a fost introdusă și definiția conceptului de „violență psihologică - bullying” ca fiind „acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, acțiune sau serie de acțiuni, comportamente ce se desfășoară în unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale” (pct. 6¹ din Anexa Legii educației naționale nr. 1/2011).

Prin prezenta propunere legislativă, propunem completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, astfel încât copilul să aibă dreptul de a fi protejat împotriva oricărei forme de violență, inclusiv de tip bullying, așa cum a fost definită în Anexa Legii educației naționale.

Astfel, am propus ca atât copiii-victime, cât și martorii și agresorii să fie incluși într-un program individualizat de consiliere psihologică și/sau psihoterapie, în funcție de necesitățile de

vindecare a copiilor-victime și martorilor, respectiv de îndrumare emoțională a copiilor-agresori. Acest program de consiliere psihologică și/sau psihoterapie va fi dus la îndeplinire de personalul de specialitate din cadrul serviciului public de asistență socială sau direcției generale de asistență socială și protecția copilului, în urma unei/unor sesizări privind asemenea cazuri de bullying, suplimentar măsurile deja reglementate în legislația în vigoare.

Data fiind amploarea comportamentelor agresive și reacțiilor abuzive față de copii, cu efecte dintre cele mai periculoase asupra sănătății emoționale, dar și fizice, la care se adaugă, în numeroase cazuri, sentimentele de frică sau de neputință ale victimelor, vă supunem atenției această inițiativă legislativă a cărei adoptare v-o solicităm.

În numele inițiatorilor,

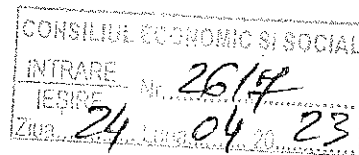
Rodica Boancă

Senator Alianța pentru Unirea Românilor

Tabel cu susținătorii
Propunerii legislative intitulate „Lege pentru completarea
Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului,
cu modificările și completările ulterioare, republicată”

Nr. crt.	Nume, prenume	Semnătura	Grup parlamentar
1	RONICA BOANCA		AUR
2	GEORGE SIMION		AUR
3	CLAUDIU TARZIU		AUR
4	CIOROMBEA VALERIU-LICA		AUR
5	Busuioac Andrei		AUR
6	CATANĂ ADRIAN		AUR
7	IOUET NEAGU		A.U.R.
8	MATEESCU SORIN		AUR
9	COSMA DORINEL		AUR
10	ABUENBI EUBOCHIA		A.S.
11	Costea Adrian		A.U.R.
12	Haugheu A.		AUR
13	DĂNEASĂ MIRCEA		AUR
14	ANDRIEȘTEA AUTORMO		AUR
15	Enachi Raisa		AUR
16	Soropnic Liyan		AUR
17	SORIN MIVCACIUS		AUR
18	VITUS RAUNESCU <		AUR
19	DARIUS POP		AUR
20	AGATRINEI DOREL		A.U.R.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

**pentru completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea
drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, republicată**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, republicată, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La art. 89, alin. (1) se modifică după cum urmează:

„(1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, inclusiv de tip bullying, astfel cum este definită la pct. 6¹ din Anexa Legii educației naționale nr. 1/2011, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc.”.

2. După art. 96, se introduce un nou articol, art. 96¹, care va avea următorul cuprins:

„(1) În situațiile în care serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului competentă este sesizată cu un caz de violență de tip bullying, copiii-victime, martorii și copiii cu un comportament agresiv vor beneficia de servicii de consiliere psihologică și/sau psihoterapie, în vederea refacerii stării de sănătate fizică și psihică.

(2) Serviciile de consiliere psihologică și/sau psihoterapie prevăzute la alin. (1) se desfășoară după un program individualizat stabilit de personalul de specialitate, în funcție de necesitățile de vindecare a copiilor-victime și martorilor, respectiv de îndrumare și educare emoțională a copiilor cu un comportament agresiv.

(3) Personalul de specialitate prevăzut la alin. (2) poate dispune prelungirea programului individualizat și poate recomanda efectuarea altor tipuri de terapie, în funcție de situație.”

3. La art. 98, după lit. b), se introduce o nouă literă, lit. c), care va avea următorul cuprins:
„c) să asigure prestarea serviciilor de consiliere psihologică și psihoterapie pentru copiii-victime, martori și copiii cu un comportament agresiv, în situație de violență de tip bullying”.

4. La art. 118, alin. (1), după lit. f), se introduce o nouă literă, lit. f¹), care va avea următorul cuprins:
„f¹) asigură prestarea serviciilor de consiliere psihologică și psihoterapie pentru copiii-victime, martori și copiii cu un comportament agresiv, în situație de violență de tip bullying”.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României.

Președintele Senatului

Președintele Camerei Deputaților